

**Az MNL Békés Megyei Levéltára az
„MNL BÉML egyedi dokumentumainak restaurálása”
című pályázatának szakmai beszámolója
(Pályázati azonosító: 204111/04330)**

A restaurálás levéltárunkban középtávú stratégiai terv alapján történik. Maga a restaurálási tevékenység az 1990-es évek közepén indult meg. Ennek két meghatározó irányát alakítottuk ki: a nagy referenciával bíró könyvrestaurátor műhelyben hozatjuk rendbe a súlyosan sérült, elsősorban feudális kori köteteket, saját műhelyünkben főként a 19. és a 20. századi gyakran forgatott iratok, kötetek, térképek fertőtlenítése, tisztítása és kötése történik.

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiuma által az egyedi dokumentumok restaurálására, állományvédelmi munkáinak támogatására 2020 tavaszán kiírt pályázat keretében elnyert 625.856 Ft támogatásból három kötet restaurálása valósult meg:

- *MNL BéML IV. A. 6./474. kötet Békés vármegye adószedőjének iratai Kétegyháza, 1816-1817. (53 főlő)*
- *MNL BéML IV. A. 6./970. kötet Békés vármegye adószedőjének iratai Szarvas, 1780-1781. (69 főlő)*
- *MNL BéML IV. A. 6./1122. kötet Békés vármegye adószedőjének iratai Komlós, 1774-1775. (32 főlő)*

A 18–19. században készült dicalis adóösszeírások jelentős forrásértékkel bíró dokumentumok. Számos adatot tartalmaznak az adózók társadalmi helyzetére, családtagjaikra, az adó alá eső állatállományukra, a mezőgazdasági területeikre (szántó, rét, szőlő) és terményeikre, továbbá az utánuk fizetendő adókra vonatkozóan, amelyek hozzájárulnak a kor gazdasági viszonyainak megismeréséhez, és az egyre gyakoribbá váló családtörténeti kutatásokhoz is jelentős segítséget nyújtanak.

A restaurálásra kijelölt kötetek állapotfelmérése alátámasztotta a haladéktalan restaurálást, amelynek befejeztével a kötetek megfelelő védőborításban kerültek vissza tárolási helyükre. A kötetekről restaurálás előtt digitális másolat készült, amelyek az állományvédelem szempontjait figyelembe véve a későbbiekben – a kötetek fizikai igénybevétele nélkül – is kutathatók.

Tisztelettel köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumának restaurálási projektünk támogatását!

Gyula, 2021. június 7.

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

MNL Békés Megyei Levéltára
Gyula, 5700
Petőfi tér 2.

Beszámoló az alábbi 3 levéltári kötet restaurálásáról

Az **IV. A. 6./474. jelzetű, Békés vármegye adószedőjének iratai: Kétegyháza (1816-1817.) kötet** restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A kötetet fertőtlenítettük majd portalanítottuk. Óvatos száraz tisztítás után a kötetet szétszedtük a lapszámozás ellenőrzése mellett. A lapokat Parafil RT 70 kiemelő segédanyag között mostuk, savtalanítottuk és utáneyveztük. A javításokat papíröntéssel készítettük el, papírpép, kréta és természetes (keményítő-tylose) enyvezőanyag használatával. A hiányzó előzékeket merített papírral pótoltuk. Az íveket 3 vékony szalagra fűztük fel a jobb nyithatóság érdekében. Vékonytáblás egészpapírkötést készítettünk az eredeti festett borítópapír felhasználásával. A táblára címkét készítettünk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

A kötetet Zelenák Orsolya restaurálta.

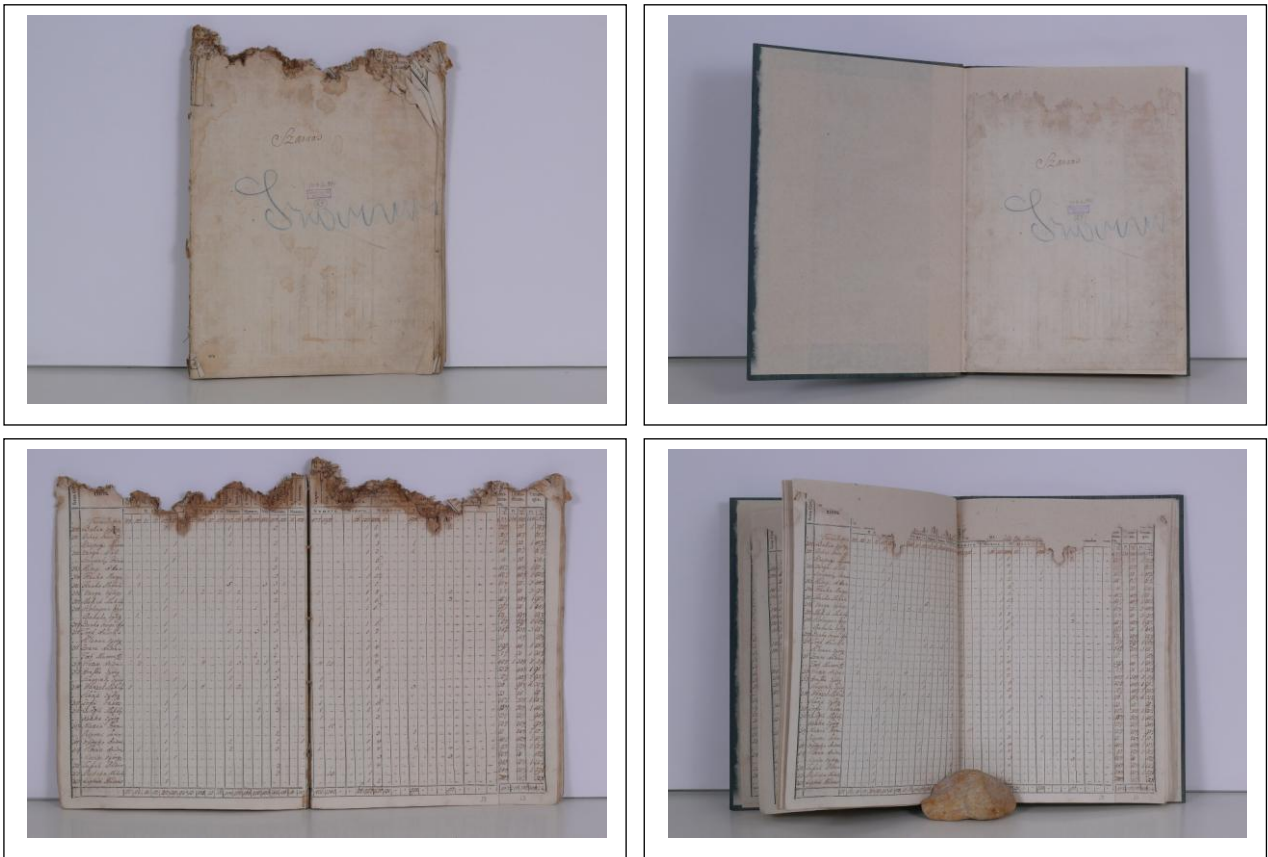
A kötet restaurálás előtt és után

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

Az IV. A. 6./970. jelzetű, Békés vármegye adószedőjének iratai: Szarvas (1780-1781.) kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A kötetet fertőtlenítettük majd portalanítottuk. Óvatos száraz tisztítás után a kötetet szétszedtük a lapszámozás ellenőrzése mellett. A lapokat Parafil RT 70 kiemelő segédanyag között mostuk, savtalanítottuk és utántenyveztük. A javításokat papíröntéssel készítettük el, papírpép, kréta és természetes (keményítő-tylose) enyvezőanyag használatával. A hiányzó előzékeket merített papírral pótoltuk. Az íveket 3 vékony szalagra fűztük fel a jobb nyithatóság érdekében. Vékonytáblás egészpapírkötést készítettünk az eredeti festett borítópapír felhasználásával. A táblára címkét készítettünk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

A kötetet Zelenák Orsolya restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

Az IV. A. 6./1122. jelzetű, Békés vármegye adószedőjének iratai: Komlós (1774-1775.) kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A kötetet fertőtlenítettük majd portalanítottuk. Óvatos száraz tisztítás után a kötetet szétszedtük a lapszámozás ellenőrzése mellett. A lapokat Parafil RT 70 kiemelő segédanyag között mostuk, savtalanítottuk és utántenyveztük. A javításokat papíröntéssel készítettük el, papírpép, kréta és természetes (keményítő-tylose) enyvezőanyag használatával. A hiányzó előzékeket merített papírral pótoltuk. Az íveket 3 vékony szalagra fűztük fel a jobb nyithatóság érdekében. Vékonytáblás

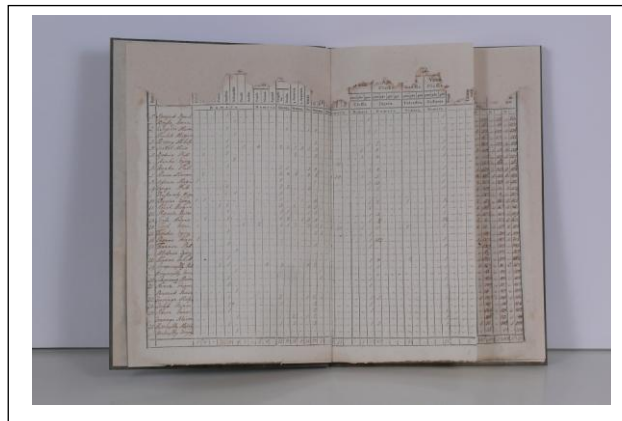
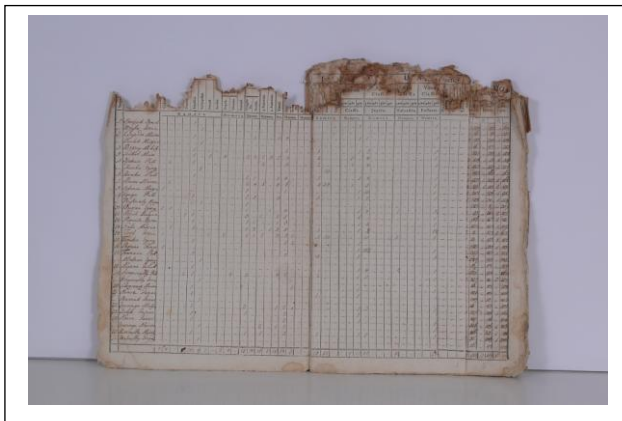
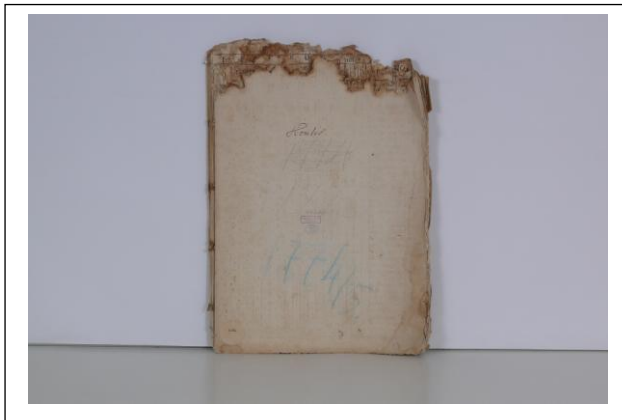
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.

1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.

Tel./fax: 36-1/306-4574

egésszpapírkötést készítettünk az eredeti festett borítópapír felhasználásával. A táblára címkét készítettünk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

A kötetet Zelenák Orsolya restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

Budapest, 2021. május 18.

Gy. Molnár Kerstin

Gy. Molnár Kerstin
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
szakmai vezető

ArchivArt
Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4.
Cégjegyzékszám: 01-09-685003
Adószám: 11954501-2-42
K&H 10201006-50087963-00000000